

KONTROLLIARUANNE

nr OSI-2-6/06/63
20.07.2006

Riigikantselei 2005. aasta raamatupidamise aastaaruande ja
tehingute seaduslikkuse auditeerimine
riigi 2005. aasta majandusaasta koondaruandele
hinnangu andmiseks

Tallinn
2006

Kokkuvõte

Riigieelarve seaduse kohaselt peab Riigikontroll andma hinnangu riigi 2005. aasta majandusaasta koondaruandele ja tehingute seaduslikkusele.

Riigikontroll korraldas auditi “Riigikantselei 2005. aasta raamatupidamise aastaaruande ja tehingute seaduslikkuse auditeerimine riigi 2005. aasta majandusaasta koondaruandele hinnangu andmiseks” eesmärgiga anda hinnang riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt oluliste Riigikantselei aastaaruande saldode kohta.

Riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt oli Riigikantselei oluliseks kontrollivaldkonnaks põhivara. Põhivara auditeeriti nii Riigikantseleis, kus on arvel 44% haldusala põhivarast, kui ka Rahvusarhiivis, kus on arvel 55% haldusala põhivarast. Lisaks kontrollis Riigikontroll Euroopa Liidu eraldistega seotud tehinguid Riigikantseleis.

- **Riigikontrolli hinnangul on kontrollitud tehinguklassi saldo Riigikantselei majandusaasta aruandes 31.12.2005. a seisuga olulises osas õigesti kajastatud.**
- **Jättes arvestamata allpool toodud märkuse mõju, on Riigikontrolli hinnangul valimisse langenud majandustehingud sooritatud kooskõlas nende tehingute kohta käivate olulisemate õigusaktidega.**

Riigieelarve seaduse kohaselt on riigiasutusel keelatud võtta laenu, kasutada kapitalirenti ning võtta muid selliseid kohustusi. Lisaks varasematel perioodidel sõlmitud liisingulepingutele sõlmis Rahvusarhiiv 2005. aastal kolm uut liisingulepingut kapitalirendi tingimustel. Riigikontrolli arvates on Rahvusarhiiv nimetatud lepingute sõlmimisega rikkunud riigieelarve seadust.

Sisukord

SISSEJUHATUS	4
Auditi iseloomustus	4
Auditeeritud asutus	5
1. RIIGIKONTROLI MÄRKUS JA HINNANG	6
1.1. Märkus pikaajaliste rendilepingute sõlmimise kohta	6
1.2. Riigikontrolli hinnang põhivara tehinguklassi majandusaasta aruandes kajastamise õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kohta	6
1.3. Ettepanekud.....	7
2. TÄHELEPANEKUD	8
2.1. Kunstiväärtuste arvelevõtmine	8
2.2. Euroopa Liidu eraldised	8
2.3. Ettepanekud.....	9
3. EELMISE AASTA TÄHELEPANEKUTE JÄRELKONTROLL	10

Sissejuhatus

Kontrolliaruandes on välja toodud olulisemad puudused, mis on kordunud või mis võivad viia oluliste vigade tekkimiseni raamatupidamise aastaaruandes või tehingute seaduslikkuses. Lisaks kontrolliaruandele esitatakse riigisekretärile märgukiri auditi käigus tehtud tähelepanekute kohta, mis kontrolliaruandes ei kajastu, kuna tehtud tähelepanekute mõju ei ole kontrollitud tehinguklasside õigsuse ja tehingute seaduslikkuse seisukohast oluline.

Auditi iseloomustus

Riigieelarve seaduse järgi peab Riigikontroll andma hinnangu riigi 2005. aasta majandusaasta koondaruandele ja tehingute seaduslikkusele.

Auditi eesmärgiks on anda hinnang riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt oluliste Riigikantselei aastaaruande näitajate ja nende aluseks olnud tehingute seaduslikkuse kohta. Lisaks hinnangule on kontrollitud valdkondades välja toodud olulisemad tähelepanekud raamatupidamiskorralduse, tehingute seaduslikkuse ja sisekontrollisüsteemi kohta ning tehtud vastavad ettepanekud.

Märkusena on kontrolliaruandes välja toodud finantsaruande õigsuse ja majandustehingute seaduslikkuse kohta tehtud tähelepanek, mis Riigikontrolli hinnangul on oluline. Oluliseks loetakse finantsaruande puhul sellist tähelepanekut, mille teadmine tõenäoliselt mõjutab finantsaruande kasutajat, ning majandustehingute puhul selliseid õigusaktide nõuete eiramisi, mis võivad põhjustada märkimisväärse kahju. Olulisus sõltub tähelepaneku rahalisest mahust ja sisust ning seda hinnatakse ümbritsevate tingimuste taustal.

Muude tähelepanekutena on aruandes esitatud leiud, mis summade ning nende ilmnemise asjaolude ebaolulisuse tõttu Riigikontrolli hinnangut raamatupidamise aastaaruande õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kohta ei mõjutanud, kuid mis teistsuguste tingimuste korral võivad viia oluliste vigade tekkimiseni raamatupidamise aastaaruandes või tehingute seaduslikkuses.

Aruandes ei ole kajastatud auditeerimise käigus leitud vähem tähtsaid puudusi, mille ilmnemise asjaolud on tavapärased ja mille mõju pole märkimisväärne. Selliste puuduste kõrvaldamise vajadusele on auditeeritava tähelepanu juhitud kas neile saadetud märgukirjas või jooksvalt auditi käigus.

Riigi koondaruande seisukohalt oli Riigikantseleis oluliseks tehinguklassiks põhivara, mille saldo oli 2005. a lõpu seisuga oli 305 836 454 krooni. Põhivara auditeeriti nii Riigikantseleis, kus on arvel 44% haldusala põhivarast, kui ka Rahvusarhiivis, kus on arvel 55% haldusala põhivarast. Lisaks eeltoodud tehinguklassile auditeeris Riigikontroll tulenevalt Riigikantselei riskihinnangust Euroopa Liidu eraldisi.

Hinnangu andmisel kontrollitavatele tehinguklassidele tugines Riigikontroll järgmistele kriteeriumidele¹:

- varad, kohustused ja majandustehingud on aruannetes kajastatud täielikult ja aritmeetiliselt õigesti ning avalikustatud ja klassifitseeritud arusaadavalt;
- varad ja kohustused on tegelikult olemas, kuuluvad Riigikantseleile ja on näidatud õiges väärtuses;
- majandustehingud on aruandeperioodil tegelikult toimunud ja kajastatud õiges perioodis;
- majandustehingud on olulises osas kooskõlas tähtsamate asjakohastes regulatsioonides sisalduvate nõuetega.

¹ Kriteeriumid on kooskõlas rahvusvahelise auditeerimisstandardiga nr 500 "Auditi tõendusmaterjal".

Hinnangu andmisel aruandeaasta majandustehingute seaduslikkusele lähtus Riigikontroll auditeeritud suhtes kehtivatest olulisemates seadustes sätestatud nõuetest. Riigikantselei seisukohalt olulisemad õigusaktid, millele olulises osas vastavust kontrolliti, on raamatupidamise seadus, riigieelarve seadus, riigivaraseadus, struktuuritoetuse seadus, 2005. a riigieelarve seadus.

Riigikontroll sooritas auditi kooskõlas INTOSAI² auditistandarditega. Need standardid nõuavad, et audit kavandatakse ja sooritatakse viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et finantsaruanded ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi.

Auditi käigus kontrollisid audiitorid väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhinevad riigi raamatupidamise aastaaruande seisukohalt olulised saldod, ning analüüsisid aruannete koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtteid ja juhtkonna raamatupidamislikke hinnanguid ning majandustehingute õiguspärasust.

Audit tugines algdokumentatsiooni kontrollile, analüütilistele kontrolliprotseduuridele ja sisekontrolli süsteemi toimivuse testimisele. Audititeavet kogudes intervjueriti Riigikantselei ja Rahvusarhiivi rahandusosakonna ja teiste struktuuriüksuste teenistujaid.

Riigikontrolli sooritatud audititoimingud annavad põhjendatud aluse arvamuse avaldamiseks riigi majandusaasta koondaruande seisukohalt oluliste Riigikantselei aastaaruande näitajate ja nende aluseks olnud tehingute seaduslikkuse kohta.

Auditi meeskonda kuulusid auditijuht Krista Uuna ning audiitorid Gerli Eisberg ja Anneli Narusk.

Auditeeritud asutus

Riigikantselei aruannete koostamise, neis sisalduva info õigsuse ning majandustehingute seaduslikkuse tagamise eest vastutas auditeeritud perioodil riigisekretär Heiki Loot. Riigikantselei ja tema haldusala raamatupidamise korraldamist koordineeris Riigikantselei peadirektor Marten Kokk ja viis ellu Riigikantselei pearaamatupidaja Margi Saadoja.

31.12.2005. a seisuga oli Riigikantselei bilansimaht 314,8 miljonit krooni. Võrreldes 2004. aastaga vähenes bilansimaht 3%. Bilansimaht vähenes peamiselt materiaalse põhivara vähenemise arvel. Bilansis moodustas varadest 97% põhivara. Riigikantselei haldusala 2005. aasta eelarve oli 193 miljonit krooni ja see suurenes võrreldes 2004. aastaga 1,7 mln ehk 1,4%.

Riigikantselei haldusalas on peale Riigikantselei kaks asutust: Rahvusarhiiv ja Riigi Teataja Kirjastus. Riigikantselei ja tema haldusala asutuste keskmine töötajate arv 2005. aastal oli 478.

² *International Organisation of Supreme Audit Institutions* – Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon, mis tegutseb ÜRO egiidi all.

1. Riigikontrolli märkus ja hinnang

1.1. Märkus pikaajaliste rendilepingute sõlmimise kohta

Tulenevalt riigieelarve seadusest on riigiasutusel keelatud võtta laenu, kasutada kapitalirenti ning võtta muid selliseid kohustusi.³ Lisaks varasematel perioodidel sõlmitud liisingulepingutele sõlmis Rahvusrhiiv 2005. aastal kolm uut liisingulepingut, mis on tõlgendatavad kui kapitalirendi tingimustele vastavad liisingulepingud.

- OÜga 3 Step IT on Rahvusrhiiv sõlminud liisingulepingu⁴ eritellimusel Rahvusrhiivile valmistatud raamatuskänneri liisimiseks maksumusega 359 799 krooni ilma käibemaksuta. Lepingu kestus on 3 aastat. Eelnimetatud vara ei ole Rahvusrhiiv oma varana kajastanud ega pika- ja lühiajalist kohustust üles võtnud. Liisingulepinguga on kaetud vara kasulik tööiga, mis on Rahvusrhiivi juhtkonna hinnangul⁵ 3 aastat. Samuti näitab Rahvusrhiivi varasem praktika, et kontoritehnika omandiõigus on lepingu lõppedes läinud Rahvusrhiivile. Tulenevalt eelnevast on Riigikontroll arvamusel, et raamatuskänner oleks tulnud Rahvusrhiivi bilansis kajastada ning samuti sellega kaasnev pika- ja lühiajaline kohustus.
- ASiga Hansa Liising Eesti ja ASiga SEB Ühisliising on Rahvusrhiiv sõlminud liisingulepingud⁶ vastavalt sõiduauto ja väikebussi liisimiseks kokku summas 471 017 krooni ilma käibemaksuta. Mõlema lepingu kestus on 5 aastat. ASiga Hansa Liising Eesti sõlmitud lepingus on osapooled kokku leppinud, et kui liisinguvõtja soovib liisingulepingut ennetähtaegselt lõpetada, tuleb tasuda jooksva kuu liisingu osamakse ja intress ning kõik järgnevad osamaksed ja liisinguandja nõudmisel kuni 6 järgneva kuu intressi maksed. ASiga SEB Ühisliising sõlmitud lepingus on kokku lepitud, et lepingu ennetähtaegselt lõpetamisel tuleb rentnikul teatada lõpetamise soovist kirjalikult ette 59 kuud. Sellest tulenevalt tuleb sõlmitud lepingu kohaselt Ühisliisingule tasuda igal juhul kõik rendimaksed.

Riigikontrolli arvates on Rahvusrhiiv nimetatud lepingute sõlmimisega rikkunud riigieelarve seadust.

Riigikontrolli hinnangul võimaldab riigieelarve seadus kohustuste võtmise osas riigieelarve assigneeringute arvel mitmeti tõlgendamist. Samale asjaolule juhtis Riigikontroll tähelepanu oma kontrolliaruandes riigi 2004. aasta majandusaasta koondaruande kohta, millele vastates möönis rahandusminister, et riigieelarve seadust tuleb selles osas muuta. Riigikontroll leiab jätkuvalt, et riigieelarve seadust tuleb kohustuste võtmise osas täpsustada.

1.2. Riigikontrolli hinnang põhivara tehinguklassi majandusaasta aruandes kajastamise õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kohta

- Riigikontrolli hinnangul on põhivara saldo Riigikantselei haldusala majandusaasta aruandes 31.12.2005. a seisuga olulises osas õigesti kajastatud.
- Riigikontrolli hinnangul olid valimisse langenud majandustehingud sooritatud kooskõlas nende tehingute kohta käivate olulisemate õigusaktidega, välja arvatud punktis 1.1.⁷

³ Riigieelarve seadus, § 29 lg 3

⁴ 08.03.2005 sõlmitud liisinguleping nr 200503L0013-000-000

⁵ Juhtkonna hinnang on toodud Rahvusrhiivi raamatupidamise sise-eeskirjas

⁶ 19.10.2005 sõlmitud leping nr 0112447L ja 07.04.2005 sõlmitud leping nr L05102559

⁷ Õigusaktide nimekirja, millele vastavust Riigikontroll moodustatud valimi alusel kontrollis, on toodud auditi iseloomustuses.

1.3. Ettepanekud

Riigisekretärile

- Võtta arvele Rahvusarhiivile eritellimusel valmistatud raamatuskänner.
- Vältida edaspidi taoliste rendilepingute sõlmimist, mida saaks tõlgendada kui kapitalirendilepinguid.

Riigisekretär on oma vastuskirjas kontrolliaruande eelnõule nõustunud Riigikontrolli ettepanekutega.

2. Tähelepanekud

Järgnevalt on toodud tähelepanekud raamatupidamisarvestuse, tehingute seaduslikkuse ja sisekontrollisüsteemi toimimise kohta, mis summade ebaolulisuse tõttu ei mõjuta Riigikontrolli hinnangut põhivara saldo õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kohta.

2.1. Kunstiväärtuste arvelevõtmine

Riigikantselei on bilansis kajastanud vaid üle 30 000-kroonise soetusmaksumusega (ilma käibemaksuta) kunstiväärtused kokku 1 276 400 krooni eest. Alla 30 000 piiri (ilma käibemaksuta) jäävad esemed on kajastatud bilansiväliste varadena kokku 646 800 eest.

Riigikontroll on arvamusel, et bilansis tuleb kajastada kõik kunstiväärtused, mille väärtus aja jooksul ei vähene, olenemata nende soetusmaksumusest.

2.2. Euroopa Liidu eraldised

Vabariigi Valitsuse määruse⁸ järgi on Riigikantselei Eesti riikliku arengukava meetme 1.4 “Haldussuutlikkuse tõstmine” rakendusamet ja -üksus. Meetme 1.4 üldiseks eesmärgiks on parandada riigiasutuste ja kohalike omavalitsuste ning nende liitude haldussuutlikkust.

2005. aastal eraldati Riigikantselei meetme 1.4 rakendamiseks 9 700 000 krooni, millest aastalõpu seisuga oli tehtud väljamakseid 2,48 miljoni krooni ulatuses, mis moodustab 26% kogu saadaolevast toetusest.

Riigikontroll auditeeris Riigikantselei tegevust seoses meetme 1.4 rakendusameti ja -üksuse ülesannete täitmisega ning tegi järgmised tähelepanekud:

- Riigikantselei on moodustanud meetme taotluste hindamiseks ja meetme eesmärkide jälgimiseks meetme juhtkomisjoni, kuhu kuulub lisaks komisjoni esimehele viis liiget. Juhtkomisjoni moodustamise käskkirja kohaselt on komisjoni liikmetele, v.a Riigikantselei ametnikud, määratud taotluste hindamise eest tasu.

Riigikontrollile antud selgituste kohaselt makstakse tasu taotluste hindamise eest vaid ekspertidele, kellega on sõlmitud vastavad töövõtulepingud.

Lisaks käskkirjale kirjeldab juhtkomisjoni liikmete kohustusi ka meetme juhtkomisjoni töökord⁹, kus on kajastatud suures osas vaid meetme taotluste hindamisega seotud tegevusi ja jäetud kõrvale teised juhtkomisjonile pandud ülesanded, mis on toodud juhtkomisjoni moodustamise käskkirjas.

Riigikontrolli arvamusel tuleb juhtkomisjoni töökorrast kajastada kõik komisjoni ülesanded. Samuti tuleb Riigikontrolli hinnangul eristada selgemalt ekspertide tasustatavad ja juhtkomisjoni mittetasustatavad tööülesanded.

- Struktuuritoetuse seaduse järgi on Riigikantselei kui meetme 1.4 rakendusameti ülesanne muu hulgas juhtimis- ja kontrollisüsteemide auditi tegemine Riigikantseleis ning kuludokumentide audit nii Riigikantseleis kui ka toetuse saajate tasandil. 2005. aastal nimetatud auditeid Riigikantseleis tehtud ei ole. Samuti pole neid siseauditi tööplaani kohaselt 2006. aastaks planeeritud.

⁸ Vabariigi Valitsuse 22.03.2004. a määrus nr 81 “Struktuuritoetuse rakendusametite ja rakendusüksuste nimetamine ning riigi ja kohaliku omavalitsuse investeeringute meetmete loetelu kinnitamine”

⁹ Riigisekretäri 23.05.2005. a käskkirja nr 81

- Riigikantselei peab toetuse saajate tegevuse üle teostama järelevalvet, kuid Riigikantseleis puudub kord, mis reguleeriks seda tegevust. Riigikontroll on arvamusel, et Riigikantselei peab nimetatud korra välja töötama, kuna struktuuritoetuse seaduse järgi tuleb järelevalvet teha, lähtudes riigisekretäri kinnitatud järelevalvekorrast.

Vaatamata sellele et Riigikantselei on meetme 1.4 arvelt 2005. aastal teinud väljamakseid 16 projektile ja Riigikantselei ülesandeks on kontrollida projekte nende eluea jooksul, et tuvastada, kas projekte viiakse ellu vastavalt toetuse andmise otsuses toodud tegevuskavale, olid Riigikantselei järelevalveametnikud korraldanud kohapealse kontrolli 31.12.2005. aasta seisuga vaid ühe projekti juures. Samuti puudus Riigikantseleis järelevalve tööplan. Riigikontrolli hinnangul on järelevalve tööplani koostamine ja kinnitamine vajalik selleks, et oleks võimalik planeerida nimetatud tegevuseks vajalikke ressursse. Samuti on vajalik kindlaks määrata järelevalve tegemise ulatus, s.t kui suure osa projektide üle järelevalvet tehakse.

Riigikontrolli hinnangul esineb Riigikantseleis meetme 1.4 rakendamisel juhtimis- ja kontrolli-süsteemis puudusi, mille tõttu ei pruugi olla tagatud vajalike tegevuste elluviimine, nende õigeaegsus ning vastavus kehtestatud nõuetele.

2.3. Ettepanekud

Riigisekretärile

- Kajastada bilansis kõik kunstiväärtused, olenemata nende soetusmaksumusest.
- Tõhustada Eesti riikliku arengukava meetme 1.4 rakendamise juhtimis- ja kontrollisüsteeme nii, et oleks tagatud toetuse sihipärane ja nõuetele vastav kasutamine. Selleks
 - muuta juhtkomisjoni moodustamise käskkirja ja juhtkomisjoni töökorda selliselt, et vastuolu struktuuritoetuse seadusega ei esineks ning juhtkomisjoni ja ekspertide ülesanded ning vastutus oleks selgelt kindlaks määratud;
 - korraldada struktuuritoetuse seadusega nõutud auditid siseauditi osakonna poolt;
 - töötada välja ja kinnitada järelevalve teostamise kord, kus muu hulgas määratakse kindlaks näiteks järelevalve tegemise ulatus, plaani koostamise sagedus;
 - koostada ja kinnitada järelevalve plan.

Riigisekretär esitas oma vastuskirjas kontrolliaruande eelnõus toodud tähelepanekute kohta täiendavaid selgitusi ja kirjeldas tegevusi Riigikontrolli ettepanekute täitmiseks.

3. Eelmise aasta tähelepanekute järelkontroll

Eelmise aasta auditi aruandes¹⁰ tehtud ettepanekute elluviimise järelkontrolli tulemusena selgus, et Riigikantselei pole viinud ellu kõiki Riigikontrolli ettepanekuid. Riigikantselei ei ole rakendanud järgmisi ettepanekuid:

- Riigikantselei oli 31.12.2004. a seisuga sõlminud seitse ja Rahvusarhiiv viis kapitalirendi tingimustele vastavat liisingulepingut. Lepinguobjektiks olevat vara ning sellega kaasnenud pika- ja lühiajalist kohustust ei kajastatud asutuste bilansis. Samuti rikuti Riigikontrolli arvamusel riigieelarve seadust, mis keelab riigiasutustel võtta laenu, kasutada kapitalirenti ning võtta muid selliseid kohustusi.¹¹

Järelkontrolli tulemusena selgus, et Riigikantselei muutis ühte rendilepingut ja lõpetas 13 rendilepingut, mille tulemusena sai Riigikantselei ühe sõiduauto endale, kaks autot tagastati rendile andjale ning töötajatele anti edasi 10 auto liisingulepingud. Rahvusarhiiv sõlmis 2005. aastal veel kolm rendilepingut ja lõpetas kolm rendilepingut, mille tulemusena anti renditud vara Rahvusarhiivi omandusse. Ülejäänud rendilepinguid ei olnud Rahvusarhiiv muutnud (vt ka p 2.1.1).

- Riigikantselei oli nii 2003. kui ka 2004. aastal kajastanud lähetuskulusid osaliselt kulude vähendamisenä nende kulude osas, mida oli algselt finantseeritud Riigikantselei eelarvest ja mis tasus hiljem vastuvõtja. Vastuses 2004. aasta kontrolliaruande eelnõule nõustus Riigikantselei peadirektor Riigikontrolli tähelepanekutega.

Järelkontrolli tulemusena selgus, et kuni 2005. aasta septembrini jätkas Riigikantselei vastuvõtja kaetavate lähetuskulude kajastamist kulude vähendamisenä. Alates 2005. aasta septembrist kuni aasta lõpuni kajastati vastuvõtja poolt katmisele kuuluvad lähetuskulud kohe nõudena vastuvõtja vastu, mitte kuludena. Kuludena kajastati vaid valuutakursivahe, mis tekkis tasutud summa ja laekunud summa erinevusest.

Riigikontrolli hinnangul ei ole Riigikantselei tegevus kooskõlas raamatupidamise hea tavaga. Riigikontroll on seisukohal, et lähetuskulude tegemine tuleb Riigikantselei tulemiaruanes kajastada kuluna ja lähetuskulude katmine vastuvõtja poolt tuleb tulemiaruanes kajastada tuluna.

/allkirjastatud digitaalselt/

Ines Metsalu
I auditiosakonna peakontrolör

¹⁰ Riigikantselei haldusala raamatupidamiskorraldus ja tehingute seaduslikkus 2004. aastal.

¹¹ Riigieelarve seadus, § 29 lg 3

Riigisekretäri vastus

RIIGIKANTSELEI

Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 TALLINN

Teie: 20.06.2006 nr OSI-2-7.1/1169
Meie: 14.07.2006 nr 15-22/06-01819

Kontrolliaruande eelnõust

Austatud riigikontrolör

Täname Riigikontrolli Riigikantselei 2005. aasta raamatupidamise aastaaruande auditi läbiviimise ja meeldiva koostöö eest.

Vastuseks kontrolliaruande punktis 1.3 tehtud ettepanekutele teatan, et kavatseme raamatuskänneri ning sellega kaasnevad kohustused Rahvusrhiivi bilansis kajastada ja vältida selliste rendilepingute sõlmimist, mida on võimalik tõlgendada kapitalirendilepingutena.

Vastuseks kontrolliaruandele punktile 2.1 pean aga vajalikuks märkida, et riigi raamatupidamise üldeeskirja § 41 p 2 lubab erandina olenemata soetusmaksumuselt arvele võtta kunstiväärtusi, kuid see pole kohustuslik. Riigikantselei tugineb eksperthinnangule, kus antud varaobjektide maksumus pärast ümberhindamist jäi alla 30 000 krooni. Samuti on raamatupidamise aastaaruande koostamisel lähtutud Raamatupidamise Toimkonna juhendis 1 toodud soovitustest ning keskendutud nendele finantsnäitajatele, mis mõjutavad asutuse finantsseisundit. Alla põhivara piirmäära bilansivälises arvestuses olevad kunstiväärtused moodustavad bilansi- ja põhivara mahust 0,2 protsenti. Oleme seisukohal, et tegemist on ebaolulise informatsiooniga aruande lugejale.

Kontrolliaruande punkti 2.2 osas leiame, et vastuolu struktuuritoetuse seadusega meetme juhtkomisjoni liikmete töö tasustamisel ei ole.

Juhtimis- ja kontrollisüsteeme akrediteerinud Rahandusministeerium on oma 27.04.2005 kirjaga nr 1-1.11/5795 palunud Riigikantseleil meetme tingimustes muuta taotlusi hindava hindamis- ja valikukomisjoni nimetus ümber meetme juhtkomisjoniks, et komisjoni nimetus oleks vastavuses riikliku arengukava ja selle programmitäiendiga. Samas kirjas on rahandusminister selgitanud, et kuna taotlusi hinnates on meetme juhtkomisjoni liikmed ekspertidega võrdses rollis, võib komisjoni liikmeid taotluste hindamisel ühtsetel alustel tasustada.

Riigikantselei on viinud meetme tingimused vastavusse Rahandusministeeriumi poolt tehtud muudatusettepanekuga ning ma olen kinnitanud käskkirjad meetme juhtkomisjoni moodustamise ja töökorra kohta, sealhulgas näinud ette ekspertidest komisjoni liikmetele

taotluste hindamise eest tasu maksmise. Komisjoni liikmetega on sõlmitud täiendavad eksperdilepingud. Teiste komisjoni ülesannete eest tasu ei maksta.

Auditeerimine toimub struktuuritoetuste seaduse kohaselt auditeeriva asutuse, rakendusasutuse ja rakendusüksuse koostöös, mille väljenduseks on auditeeriva asutuse juhi poolt kinnitatud konsolideeritud struktuuritoetuse auditeerimise tööplaani. 2006. a tööplaani kohaselt viib meetme 1.4 osas läbi projektide 1.0403-0124 ja 1.0401-0131 auditid Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakond. Leiame, et täiendavate korraliste auditite läbiviimine Riigikantselei siseauditi osakonna poolt ei ole sellises olukorras otstarbekas.

Seoses ettepanekutega tõhustada järelevalvet teatan, et kuna meetme 1.4 esimese taotlusvooru rahuldamise otsused tehti 29. juulil 2005. aastal ning projektide elluviimist alustati põhiosas alles sügisel, kui kuulutati välja teine taotlusvoor, jõuti 2005. aastal viia läbi vaid üks kohapealne kontroll. Järelevalveametniku pädevuses on lisaks kohapealse kontrolli teostamisele dokumentide ja andmete kontroll, mida on teostatud kõigi rahuldatud projektide puhul vastavalt struktuuritoetuse seadusele (§ 25).

Toetuse andmise järelevalve süsteemsuse ja tõhususe tõstmiseks kinnitame järelevalve korra, hindame taotlusvoorude käigus rahuldatud projektide riske ning kinnitame järelevalve plaani.

Eelmise aasta tähelepanekute kohta teatan, et kavatseme üle vaadata Rahvusarhiivi poolt sõlmitud rendilepingud ning ühtlasti teatame, et peale 2004. aasta Riigikontrolli kontrolliaruande saamist alustasime 1.juulist 2005. a vastuvõtja poolt lähetuskulude kajastamist nõudena. Esimesed nõuded tekkisid septembrikuu lähetusaruannetega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heiki Loot
Riigisekretär

Margit Pado, margit.pado@riigikantselei.ee, 693 5433